Дисципліна – Відтворення родючості ґрунтів.

Викладач – к.с.г.н., доц. Турак О.Ю.

Дисципліна викладається для студентів бакалаврів спеціальності 201 – Агрономія.

Форма контролю – екзамен.

Навантаження – 30 год. лекційних, 14 год. практичних, 46 год. самостійної роботи.

Мета курсу: ознайомити студентів з теоретичними і практичними проблемами пов'язаними з відтворенням родючості ґрунтів; сформувати вміння оцінки родючості та здійснювати заходи із прогнозування , планування раціоналізації використання і охорони земель незалежно від форм власності і господарювання.

Модульний контроль: дві модульні контрольні роботи, реферат.

Тема 1. Реформування земельних відносин та їх вплив на стабільність агроекосистеми. Соціально-економічні фактори в стратегії відтворення родючості ґрунтів. Реформування земельних відносин та їх вплив на стабільність агроекосистеми. Форми землекористування і проблеми охорони ґрунтів.

Тема 2. Стан і проблеми родючості ґрунтів. Земельний фонд країни та його стан. Різноманітність ґрунтового покриву. Вплив геоморфологічних та біокліматичних факторів на відтворення родючості ґрунтів.

Тема 3. Закони землеробства в системі відтворення родючості ґрунтів. Природні закони землеробства. Рециркуляція біогенних елементів та трансформація органічних речовин. Ґрунтозахисні технології та їх значення.

Тема 4. Види деградованих ґрунтів та їх характеристика. Чинники деградації ґрунтового покриву. Види деградованих ґрунтів та їх характеристика, які вражені процесами (водної ерозії, дефляції, дегуміфікації, кислотна деградація (декальцинація), вторинне осолонцювання, вторинне засолення, агрофізична деградація, техногенне забруднення).

Тема 5. Хімізація і меліорація в системі управління родючістю ґрунту. Ефективність традиційних та альтернативних систем удобрення. Сучасна стратегія удобрення. Науково-обґрунтована система застосування органічних, мінеральних та органо-мінеральних добрив. Меліорація і проблеми родючості ґрунтів

Тема 6. Ерозія, проблеми родючості і деградації ґрунтового покриву. Протиерозійна меліорація. Ґрунтозахисні системи землеробства. Системи удобрення еродованих земель.

Тема 7. Сучасна теорія і методологія моделювання родючості ґрунтів.

Теоретичні принципи моделювання. Схеми побудови і типізація моделей.

Об'єкт та інформаційне забезпечення моделей. Показники родючості і їх інформативність.

Тема 8. Розширена система відтворення родючості ґрунтів. Принципи адаптивного землеробства. Система науково обґрунтованих сівозмін та удосконалення структури земельних угідь.

Тема 9. Ґрунтово – екологічна оцінка і бонітування земельного фонду. Принципи ґрунтово екологічної оцінки. Розрахунок ґрунтово-екологічних показників для різних типів угідь. Прогнозування в системі відтворення родючості ґрунтів.

Рекомендована література:

1. Заславський М.Н. Ерозія ґрунтів. – Київ, 1979.
2. Захаров П.С. Ерозія ґрунтів і заходи боротьби з нею. – Москва, 1971.
3. Кузнецов М.С. Протиерозійна стійкість ґрунтів. – Москва, 1981.
4. Кузнецов М.С., Глазунов Г.П. Охорона ґрунтів від ерозії і дефляції. – Москва, 1988.– Ч.2.
5. Охорона ґрунтів: Підручник / М.К. Шикула, О.Ф.Гнатенко, Л.Р. Петренко, М.В. Капштик.–2-ге вид., випр. – К.: Т-во Знання", КОО, 2004.
6. Пилипенко О.І. і ін. Системи захисту грунтів від ерозії. – Київ, 2004.
7. Примак І.Д., Вахній С.П., Бомба М.Я. Ерозія і дефляція грунтів та заходи боротьби з ними. – Біла Церква, 2001.

8. Тараріко Ю.О. Сучасні технології відтворення родючості ґрунтів та підвищення продуктивності агроекосистем. – Київ «Аграрна наука», 2004.
9. Шилепницький І.О. Чернявський О.А. Відтворення родючості змитих ґрунтів з урахуванням охорони довкілля. – Чернівці «Зелена Буковина», 2000.
10. Технологія відтворення родючості ґрунтів в сучасних умовах; за ред.. С.М.Рижука, М.М.Медведєва. – Харків, 2003. –214 с.